

פרק יש נוחלין

בנות, אבי המת יורש. ואם אין לו אב, אחי המת יורשים. ואם אין לו אחים, אחי אביו יורשים. כמו שיבואר בגמרא.

ובגדר דין ירושה, עיין בספר החינוך (מצוה ת), "...אבל הודיענו, שזכות הירש קשור בנכסי מורישו. ובהסתלק כח המוריש מן הנכסים במותו מיד נופל עליהם זכות הירש, כענין השתלשלות היצירות שרצה היוצר בורך הוא זה אחר זה מבלי הפסק.

ורבותינו זכרונם לברכה יקראו לזכות החזק שיש לירש בנכסי מורישו בלשון "משמוש", כלשון אמרם בהרבה מקומות, נחלה ממשמשת והולכת, כלומר, שזכות הירש במוריש כאילו הגופים דבוקים זה בזה, שכל היוצא מן האחד נופל על השני..." עכ"ל.

משנתנו תמנה ארבעה סוגי קרובים, הנלמדים מפסוקים אלו, שדיניהם חלוקים לענין ירושה.

מתניתין:

משנתנו מונה ארבעה סוגי קרובים, שדיניהם חלוקים לענין ירושה:

יש קרובים הנוחלין [יורשים] את קרוביהם במותם, וגם מנחילין [מורשים] להם את נכסיהם.

ויש קרובים שנוחלין את קרוביהם, ואם ימותו הם, לא מנחילין לאותם קרובים.

ויש קרובים המנחילין לקרוביהם את נכסיהם

פרק זה והפרק שאחריו, עוסקים בהלכות ירושה.

נידוני הירושה בפרקנו יתחלקו לשבעה חלקים:

א. לבאר את סוגי הקורבות, איזה מהן ראויות לירש ולהוריש, ואיזה רק לירש או להוריש, ואיזה שאינן ראויות לכולם, או רק לחלק מדיני הנחלות.

ב. לבאר סדר הקורבות, איזה מהן קודמת לחברתה.

ג. לבאר דיני בכור. באלו נכסים נוטל כדינו.

ד. לבאר באלו מקרים המוריש יכול להפקיע את דיני הירושה מהיורשים.

ה. לבאר כיצד יש להתיחס לצוואת המוריש.

ו. לבאר הדין במי שהשליט את יורשיו על נכסיו בחייו.

ז. מי שהניח בנים ובנות קטנים, באיזה מקרה יש יתרון בנכסיו לאלו על אלו.

דיני ירושה נלמדים מהפסוקים (במדבר כז ח), "...איש כי ימות ובן אין לו, והעברתם את נחלתו לבתו: ואם אין לו בת, ונתתם את נחלתו לאחיו: ואם אין לו אחים, ונתתם את נחלתו לאחי אביו: ואם אין אחים לאביו, ונתתם את נחלתו לשארו הקרוב אליו ממשפחתו וירש אותה..."

ומכאן למדנו את סדר הנחלות: בן תחילה. ואם אין לו בנים, בנותיו יורשות. ובלא